

Előfizetési árak: helyben, vagy postán küldve: Egész évre... 10 ft. — kr. Félévre... 5 — „ Negyedévre... 2 — 50 „ Egy hóra... 1 — „ Egyes szám 4 kr.

A lap szellemi részét illető minden közreműködés a szerkesztőségbe (Főútr 1828. sz.) barmintve küldendő.

Előfizethető helyben: Tolegdi K. Lajos könyvkereskedésében és a kiadóhivatalban (Főútr 1828. sz. alatt).

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

MEGJELEN NAPONKINT PÉNTEK ÉS VASARNAP KIVÉTELEVEL.

Hirdetési díj:

Négy hasábon heti sorért 3 kr. Nagyból terjedelmű s többzori hirdetések alkalmán különösen áron vételek fel. Bélyeg díj minden külön bejelentésért 30 kr.

Hirdetést vagy reklámot magában foglaló újdonság sora 50 kr.

Nyitási költségek minden heti sorra 50 krajczár.

Hirdetések fölvetésnek a szerkesztőségben és kiadóhivatalban. Főútr 1828. sz. alatt.

Kéziratok nem adnak vissza.

„A komédiások.”

Debreczen, jun. 15.

(K.B.) Vidéki kormánypartii lapok vezércikkjeit nem szokták olvasni, mert az olvasó közönség is tudja már azt, hogy ezek a cikkek hogy keletkeznek. A központból látják el ezeket a lapokat hivatalos vezércikkjeikkel, melyek aztán valamennyi vidéki kormánypartii lapban sorra szemléltethetők, mert azt a fáradságot, hogy egyuttal el is olvassa, kevés ember veszi magának.

Mi magunk is ritkán rontjuk a szemünket ezeknek a vezércikkjeinek az elolvasásával, így kerülte el eddig figyelmünket a »Debreczeni Ellenőr«-nek tegnapi vezércikke is, mely nem a guny fejezetével (amit megengedhetünk tartunk), de a csufodárosság személetes lapátjával támad a függetlenségi párt s Kossuth ősz alakjáról oly kegyetlen hangon nyilatkozik, hogy ilyen hangra méltán így sóhajthat föl: »Bis videor mori!«

Komédiásoknak nevezi a cikk a függetlenségi párt mindhárom csoportjának tagjait s azt kérdezi, hogy ki köztük a legkitünőbb játékos: Ugron, Polónyi, vagy Eötvös?

E kérdést nem tudja eldönteni. Hát megmondjuk mi, hogy az a legkitünőbb játékos, aki ma feketének mondja azt, a mit még tegnap fehérnek tartott, — aki hol Kossuthot, hol Apponyit, hol Wekerléit tartja politikai ideáljának, — aki mindháromról összeirt már jót és rosszat vegyesen. Mert hát vannak ilyen kacagásra fakasztó politikai alakok is, akik erőnek erejével mások fejére akarnak rátküldeni azt a csörgős sapkát, a mi nekik áll legjobban!

Külömben az egész cikk a Kossuth legutóbbi levelének hatása alatt keletkezett, mert attól félnek a kormánypartii táborban, hogy e levélnek kibékítő hatása alatt ismét teljesen egybeforr a függetlenségi párt, ezt szeretnék tehát meggátolni s a függetlenségi pártkörben támadt házi viszályt kiélesíteni. Ez a csellóság éppen úgy nem fog sikerülni,

A „DEBRECZEN” TARCZÁJA.

Az eperjesi Széchenyi-kör évkönyve.

Az eperjesi Széchenyi-kör, mely körülbelül hasonló alapon van szervezve, mint a debreczeni Csokonai-kör, de ennél jóval régibb és fejlettebb, csinos kiállítású kötetben adta ki évkönyvét az 1891—92. évről. A 176. oldalra terjedő kötet az egyet két utolsó évi működéséről ad számot.

Az eperjesi Széchenyi-kör, melynek az 1878-ik évben vetették meg alapját, a hazai irodalom és művészet pártolását és terjesztését s általában a közművelődés előmozdítását tűzte ki feladatául, s azóta lankadatlan buzgalommal igyekszik utat törni a magyar kultúrának Sárosvármegyében.

A kör irányelve az, hogy a magyar hazának és benne Sárosvármegyének is minden ízében műveltek, de egyuttal minden ízében magyarnak kell lennie. Hogy miként felel meg e nemes feladatnak a Széchenyi-kör, elég utalnunk az Évkönyvre, illetve annak titkári jelentésére, a melynek beható alaposítása és ügyes kidolgozása Latkóczy Mihálynak, a Széchenyi-kör titkárnak jeles tollát dicséri.

A körnek 1891—92. évi működéséről a titkári jelentés után a következőkben adunk számot:

Mindenekelőtt ki kell emelnünk a kör élén álló igazgató választmányt, a melynek tagjai valóban páratlan buzgalommal igyekeztek megfelelni feladatuknak. Erre vonatkozólag csak annyit említnünk fel, hogy a választmányi ülések száma a lefolyt évben 25 volt. Kiváló elismerés illeti meg e tekintetben Szmrecsányi Jenőt, az igazgató választmány

mint eddig nem sikerült, bár többször megkíséreltetett, — mert a függetlenségi pártot nem hivatalos gépezet, hanem elvek és eszmék fűzik össze.

Kossuth Lajost a cikkirő »turini önkéntes száműzött«-nek nevezi s a visszahonosítása iránti mozgalmat hyperloyális görceiben kihivetellenek tartja. Tegye le Kossuth a hűség esküt — mondja a cikkirő — és ismét magyar állampolgár lesz. Aki a Kossuth fenséges politikai jellemét csak legtávolabbról is ismeri, az az ilyen kívánság betöltését képtelenségnek tartja, — viszont a magyar törvényhozásra örök gyalázat az, hogy Kossuthot, a modern Magyarország megteremtőjét, hontalaná tette!

Kossuthot pedig a ma uralkodó kormánypartii többség tette hontalaná. És ezt a gyalázatot semmiféle szofizmákkal nem lehet elcsúrní-csavarni s jóvá tenni csak úgy lehet, ha a visszahonosítási mozgalom elébe nem vet gátat a kormánypartii szolgálékütsége és Béctől való félelme.

Ez a visszahonosítási mozgalom — úgy látszik — máris aggodalmat keltett a kormánypartii táborban. Jól emlékeznek még rá, hogy a Kossuth nevének varázsa elsöpörte a hatalom polczáról az örökéletűnek tartott Tiszát. Más kormányférfiakat is hasonló sors érhet, ha a magyar nemzet hála-érzetének nyilvánulását el akarják fojtani. Ebből támadt a nagy aggodalom, ezért kell a turini remetéit gunyos szavakkal illetni, ezért kell azokat, kik a visszahonosítást keresztül-vinni óhajják, komédiásoknak nevezni s rájuk fogni, hogy »beletakaróznak a turini remete nimbuszába, hogy elfeledtessék az önzés bélyegét.«

Bizony hálállan szerep az ilyen! A jövő kor, mely igazságot fog szolgáltatni a valódi hazafiúi érdemeknek, annak a jellemzőságnak, mely inkább választá a száműzetést és koldusbotot, mint elveinek megtagadása árán a jólétet és hatalmat, sehogyszem fogja megérteni azt, hogy akadt oly hálállan, oly gyáva nemzedék, mely Kossuthot hontalaná tette,

— mint ahogy mi nem értjük azon elődök eljárását, kik Rákóczi és bujdosó társait hazaárulóknak nyilvánították!

Kun Kocsárd gróf. Ma ünnepli Kun Kocsárd gróf Erdélyben, Szászvárosban kilenczvenedik születésnapját. Hosszu, hazafiúi érdemekben gazdag pályára tekint vissza ezen a napon az agg gróf. Husz éves korában, mint Hunyad megye aljegyzője kezdte meg nyilvános szereplését, és azóta mindmáig a hazafias érdekek, a köző előharcosainak első sorában állott. Ez érdemei emelték megyéjének alispáni, majd az 1867-iki alkotmányos éra kezdetén a főispáni székbe, és a szabadságharc alatt való kiváló szerepléséért került 7 évig a komáromi és kufsteini börtönbe. A börtönből kiszabadulva elhanyagolt ősi birtokát nehezen kapta vissza, és ezt harmincz évi ernyedetlen munkásság után annyira helyrehozta, hogy Erdély magyar kulturájának fejlesztésére oly nagy áldozatokat hozhatott, mint előtte talán csak Bethlen Gábor fejedelem. Egyházaknak és iskoláknak tett alapítványai mellett a szászvárosi ev. ref. kollégiumnak százezer forintnál többet adott, az Emkének ajándékozott algyógyi birtokát pedig 250 ezer forintra becsülik. Születésnapja alkalmából lelkes ünnepet rendez az egész megye. A különböző tanintézetek, egyházak, a v. huynadi ev. ref. egyházmegye, a megyei tisztikar, az Emke e napon küldött-ségileg fogják üdvözölni a nagylelkű gróft, aki kilenczvenedik születésnapját teljes testi és lelki erőben érte meg. Délben Erdély előkelősége diszebbéddel, este a közönség faklyámenettel ünnepli a gróft; és az ovációkhoz lelkesedéssel csatlakozik az egész ország hazafias magyarsága.

BELFÖLD.

A főrendiház reformja. Borsod-megye közgyűlésén tárgyalás alá került Debreczen szabad királyi város körirata a főrendiház szervezetének korszerű módosítása iránt, mit a közgyűlés nagy tetszéssel hallgatott meg. Ennek kapcsán felolvasták Gross Adolf bizottsági tagnak hasontörvény javaslatát. Az állandó választmány a debreczeni körirat pártolását indítványozta s ehhez Gross Adolf is hozzájárulván, a közgyűlés egyhangu helyesléssel támogatja Debreczen körlevelét.

Starcevicus ünneplése. Zagrabból jelentik, hogy a horvát ellenzéki lap k Starcevicus pártvezér hetvenedik születés napját ünneplik. Azt beszélük, hogy Starcevicus legközelebb találkozik fog Strossmayerrel, a kivel eddig határozott elvi és személyi ellenségeskedésben állott.

Képviselő-választás. Az alvinczi választókörletben Kemény Géza bárót szabad-

elvű programmal egyhangulag megválasztották.

Kivonat

a h-nánási függetlenségi és 48-as párt által f. 1893. é. jun. 11-én d. e. 11 órakor tartott párt-értekezlet jökönyvéből.

Id. Csohány Ferenc pártelnök vezetésével mellett id. Kovács László helybeli pártelnök, udvarhelyi József, György Pál, Kola Gábor, Vitéz Sándor, Magi Bálint és több választmányi tagok, a város háza nagytermet betöltött választók jelenlétében az országgyűlési függetlenségi pártkörben megtörtént szakadás, továbbá orsz. képviselőjük nsgos Kovács József urnak az anyapártban maradásá, és a Keeskemétre f. jun. hó 25-ik napjára egybehívott országos pártértekezletre lett meghívás felett következő határozatot hozta:

A h-nánási függetlenségi párt a kecskeméti függ. és 48-as párt elnöksége által, a Keeskemétre f. jun. 25-ik napján tartandó orsz. pártértekezletre küldött meghívót köszönettel tudomásul veszi, minthogy azonban az orsz. függetlenségi párt által 1884-ben kiadott program, és az 1891. decz. 31-én a választókhoz bocsájtott szövegben foglaltakhoz sem hozzá adni, sem elvenni nem kíván, sőt arra nézve jelen körülmények között vitát provokálni helyesnek sem tartja, azon értekezleten küldött-ség által részt venni nem óhajt.

Ezzel kapcsolatban nsgos Kovács József orsz. képviselő ur levelére kijelenti, miszerint az 1892. é. jan. 28-án megejtett orsz. képviselő választást egyedül az 1884. évi program, és az 1891. é. decz. 31-iki szövegben kifejtett nézetek alapján ejtven meg, a képviselőnek azon eljárását, hogy az országgyűlés kezdetén keletkezett, és a fent jelzett program és szöveg alapján alakult orsz. gyűlési függ. pártkörben elfoglalt helyét megtartotta, örvendetes tudomásul veszi, és következetesnek tartja.

Nem mulaszthatja el azonban, hogy az orsz. gyűlési függ. pártkörben előfordult szakadás felett sajnálattal párosult megdöbbenését ki ne fejezze, mert azon szakadás a pártnak nemcsak számszerinti erősödését, de erkölcsi alapját is gyengíti; ugyanezért óhajta és kívánatosnak tartja, a szakadásnak mihamarabb lehető megszüntetését, s ennek előmozdítására orsz. gyűl. képviselőjét felkéri. A h-hadházi és sámsoni elvtársakat is hasonló eljárásra hívja fel elnökség által.

H-nánás, 1893. jun. 11.

Jegyzette: Id. Kovács László. Id. Csohány Ferenc függ. pártelnök.

GONDOLATOK.

Irtá: Zalai Márk.

Csendes vizen szélcsendben evezni nem nagy mesterség, azt a csekély munkát a sarka maga végezi. De szélviharban erő, ügyesség és bátorságon kívül erős lélekjelenlét kívánatik, hogy el ne merüljünk. A legheidsébb küzdelem akkor kívánatik, ha saját jó ügyünk miatt kell szenvednünk. Annak eltéréséhez a legnagyobb bátorság, a saját maga leküzdésének erélye és szívóssága kell.

A butaságnak egy és az is meglehetősen durva érzéke van. Szeme nem lát, füle nem hall, orra nem szagol, szája nem izal. Ez csak akkor kezd felelmezni, ha vastag bőre durva vereséget szenved.

Nemcsak a többségnek van igazsága, hanem a kisebbségnek is, mert az igazság nem abszolút. Nemcsak az erősnek van létjoga, hanem a gyengének is. Az erő is csak viszonylagos. Az önérzetes erő kísérőjét, az erélyt és igazságot pótolja a gyengénél az alattomos ravaszság és kiszámított fufang, mely nem ritkán a mérleg serpenyőjét egyensúlyban tartja, néhol még le is hajlja.

A meg nem támadt erény dicsekedése olyan, mint azon katona hősies vitézkedése, ki még puskaport sem szagolt. Csak nehéz kísértebe jött és a tűzpróbát hősiesen kiállott erény a valódi brilliant, mely fényt nem veszítheti.

Férfi erő koronája az önuralom, a női báj diadéma az erény és erkölcsi erő.

KÜLFÖLD.

Minister válság. Franosovics, szeb hadügyminiszter lemondott. A Dokics kabinet nem tartós, a válság kikerülhetlen.

A tüntető horvát diákok ellen. Bécs, jun. 13. A rendőrség megindította a Crankovics delegátus ellen rendezett tüntetésben résztvevő diákok kinyomozását és már többet közülük ki is nyomozott. A diákok ellen az 1854-iki császári rendelet alapján indítják meg az eljárást.

A cárevis eljegyzése. A Daily Chronicle ujra közli azt a hírt, hogy legközelebb hivatalosan közzéteszik az orosz trónörökösnek Alice hesszeni hercegnővel való eljegyzését. A hercegnő a görög vallásra való áttérése után Alexandra Feodorovna nevet fog fölvenni. A pánszlávoknak — ugymond a Daily Chronicle — sehogy sem tetszik, hogy a cárevis német hercegnőt fog nőül venni.

Kossuth és a romániai emigránsok.

Érdekes könyv jelent meg Bukarestben. Adamescu György írta. A havasonok tul lakó románok nemzetiségért való küzdelmei czimven. E könyv beakarja bizonyítani, hogy mi magyarok milyen zsarnokai voltak az állítólag ősi hazájukban leigázott románoknak. Tudjuk hogy a románok milyen szomorú szerepet játszottak szabadságharcukban. Erdélyben hogyan öltek védtelen nőket, ártatlan gyermekeket.

Arról azonban mindaddig alig tudunk, amit Adamescu könyve leír, hogy a romániai emigránsok arra törekedtek, hogy a románokat a magyarokkal kibékítsék, sőt arra bírták, hogy harcoljanak a magyarokkal együtt a szabadságért.

Adamescu könyve erről a következőket írja:

Tény s a törtenelemnek kötelessége följegyezni, hogy az emigránsok ki akarták békíteni s egyesíteni a románokat a magyarokkal. E czélből igyekeztek összeköttetésbe jönni a magyar vezetőkkel.

Érdekes olvasni azokat a leveleket, melyeket Balcescu, ki e küldetéssel meg volt bízva irt Ghica János barátjához, hogy lassuk a könyvelmüség, melylyel ez időben az emigránsok eljártak.

Mikor Balcescu Bemmel beszélt, aki a románok iránt a legjobb indulattal viseltetett és azt mondta Bemnek: »Kész vagyok közreműködni a románok kibékítésében: Bem azt felelte: »Vannak ügyünk és van hadseregünk.»

Ez a büszke, de olyan katonához, mint Bem volt, teljesen méltó felelet nem tetszhetett Balcescunak. Ezért elment Pestre, hogy értekezék Kossuth Lajossal, Bathyhány Kázmérral és másokkal.

A románok ki akarták békülni a magyarokkal és pedig a következő okból: Ha a magyarok a románok segítségével nélkül diadalmaskodnak, semmi jót sem várhatnak tőlük, de ha a románok segítségével győzedelmeskednek, akkor nem fogják megtagadni, hogy el ne ismerjék a románok nemzeti jogait.

Igy okoskodott Ghica János. Az emigránsok pedig gyakran nyilatkoztak

ilyen formán: Szükséges, hogy valahányan csak szeretik a szabadságot, a magyarokkal tartsanak, mert egyedül ez a nép az mely fegyverrel küzd Oroszország, a zsarnokok és szövetségeseik ellen.

Balcescu is e szövetség érdekében működött s azt mondta: alakitunk egy román legiót, amely Ausztria ellen küzdjön és ti is magyarok, tegyetek némi engedményt a románoknak s kész a kibékülés.

Az Erdélyben alakítandó román legió eszméje 1849 elején született meg a román emigránsok közt.

Balcescu azonnal Bemhez utazott, az erdélyi hadak főparancsnokához s előadta neki tervét. Bem azt felelte, hogy a kormány beleegyezése nélkül nem tehet semmit és azért Balcescu menjen Debreczenbe s beszélje meg a dolgot a kormányfővel.

Balcescu el is ment Debreczenbe s találkozott Kossuthal, aki azt mondta, hogy örömmel fogadja egy ily legió alakítását, de mégis hivatalosan forduljon a külügyminiszterhez.

Igy adta be 1849 május 30-án azt a kérvényt, — melyben engedélyt kért egy a magyar kormány rendelkezésére bocsátandó román legió szervezésére, melynek elartása természetesen a magyar kormány gonjára lenne.

Bathyhány megígérte, hogy a kormánynak Pestre való átköltözése után tárgyalás alá veszik a javaslatot. Meg is állapították a legió szervezésére a szerződési tervezetet, mely a következő volt.

A román önkéntesek Erdély és Oláhország határai mellett fekvő valamelyik városban fognak összegyülekezni. — A magyar kormány egy zászlóaljat azonnal felfegyverez és ellát, — a többi fokozatosan fog kifejleszteni.

Bárkinek, ki a légiónban szolgált, — megadatik a magyar polgári jog. A vezénylet nyelve a román.

A tiszteket a századosi rangig a legió parancsnoka nevezi ki, a magasabb rangú tiszteket a legió parancsnoka hozza javaslathoz, de a kormány erősíti meg. A legió addig marad fegyver alatt, míg a háboru tart. Hűséget esküszik Magyarországnak és Romániának s kötelezi magát harcolni a szabadságért és a függetlenségért.

A szerződést egyik részéről aláírták Balcescu és Boliac Caesar, a másik részről pedig Kossuth, aki hozzátette: »elvből jóváhagyatik a részleteket pedig Bem tábornok fogja meghatározni.»

Igy végtére a dolgot elvből elhatározták s a románok arról kezdtek gondolkozni, hogy kit tegyenek a legió parancsnokává. Sokan gondolták, legcélszerűbb lenne Magher ezredest tenni.

De a mig értekeztek Magherrel s a mig Bemmel megegyeztek, az idő eltelt s Golescu Sandor emigráns azon felelme, hogy a legió eszméjére későn jöttek, beteljesedett. Balcescu miután három hetet Bem után szaladgálva töltött, kénytelen volt megszökni és csak nagy nehézségek között juthatott Ausztrián át Párisba.

Igy bukott meg — a légiónal tett kísérlet.

Balcescu-nak, mint az emigránsok ügynökének sokszor volt alkalmá összejönni a

magyarok vezetőivel és nekik mondani, hogy az emigránsok ki akarják békíteni a románokat, bizonyos engedmények fejében. Kezdetben mikor a magyarok magukat a helyzet urainak vélték azt mondták: nem látják be, — hogy ennek mi haszna lenne?

De az idők változtak s azzal együtt az emberek véleményei is, s a magyarok egyszerre csak hajlandók lettek szóba állani a románokkal.

Igenis, adunk engedményeket, de nem annyit, a mennyit ti kérték, mondá Bathyhány s ezért a miniszterium nem is akarta megbizni Bem-et a románokkal való alkudozással mert tudta, hogy hajlandóbb a románok iránt mint ők.

Mindamellett is az emigránsok keresték Bem barátságát, sőt odáig mentek, hogy Boliacot megbizták, hogy mondja meg neki, hogy a románok hajlandók öt esetleg fejedelmüké vagy királyukká tenni. Nem tudom, hogy Bem ezt komolyan vette-e s azt sem tudom, hogy ezt az ajánlatot neki komolyan tették-e vagy csak azzal a szándékkal, hogy megnyerjék rokonszenvét.

A magyarok és Balcescu között folyt tárgyalások eredménye — egy kibékülési terv lön.

A magyarok e terv értelmében — a következő engedményeket akarták tenni:

Az oláhok ezental románoknak fognak nevezetni.

A törvényhatóságban a magyar nyelv fog használtatni és a közigazgatásban is addig a fokig, a meddig az állam egységének megvédelmezése okvetlenül megkívánja. — A kizárólagosan románoktól lakott megyékben a román nyelv használatba vehető s a jegyzőkönyvek is románul és magyarul vezetendők.

Az országgyűléssel és kormánnyal való érintkezésben azonban a magyar nyelv használandó. A jelenlegi iskolákban s azokban, — melyek a románok számára a jövőben fognak alapítani, a tanítás nyelve a román.

Mikor behozzák az alsófoku törvényszékeknek a szóbeliséget, a tárgyalás románul is, magyarul is folyhat. A többi pontok az egyházi és iskolai ügyekről szólnak. A fölkelő románok letezik a fegyvert és megesküsznek a magyar alkotmányra.

A könyv szerzője ezt az engedmény igen kevésnek tartja. Különben meghiusult ugy a kibékülés, mint a román legió. Ennek oka nem volt más, mint a kölcsönös gyűlölet, de azért szerzőnk mégis azt mondja, hogy a kibékülés megvalósult a miatt a legnagyobb hiba a magyarokat terhelni.

Határidő-naptár.

- Jun. 17. Ács ifjuság táncvizalma a Margit-fürdőben
- Jun. 17. Zion-egylet táncvizalma a nagyerdőn
- Jun. 20-24. Erettségi vizsgálatok a főiskolában.
- Jun. 25. Az iparoskör jubileuma.
- Jun. 29. A fumeiek Debreczenbe érkeznek.

Ujdonságok.

A Csokonai kör. 1893. junius hó 18-án d. e. 10 $\frac{1}{2}$ órakor, a városháza nagytanácsstermében tarja III-ik évi rendes közgyűlését. Tárgysorozat: 1. Elnöki megnyitó be-

Szives figyelméért fogadjm köszönetem. Ha az igazsághoz hü akarok maradni, meg kell vallanom, hogy ama szavak által mást jeleztem, még pedig előttem teljesen ismeretlen s nem is őt magát tanulmányozom, csupán lakásának egész éjjel kivilágított ablakát. Az én jellememben nincsenek meg azon szép tulajdonok, ellenkezőleg gyakran fellázadok az egész mindenség ellen és megvetem magat az életet. Tölem igen sok bizalom, így írni, egy előttem ismeretlen egyénhez, de vonásai ellenállhatlan hatalmat gyakorolnak rám s ha egyáltalán helyes volna e kifejezés, ugy azt kellene mondanom, hogy kérése mintegy parancs volt rám nézve, hogy válaszoljak.

Meg van ön elégedve válaszzommal? Magány Anna.

A levelet postára tettem és anélkül, hogy okadatolni tudtam volna, ismét vártam tőle levelet, mondhatnám, hogy az órákat számítottam, amelyekben leveletem kapja és válassz ir. Türemlen voltam s hogy izgatottságom csilapítsam, elhatároztam, hogy a közel eső fővárosba megyek a reggeli vonattal, így morzsolom le ezt a huszonnegyedik, míg a válasz megérkezik, mert érztem, hogy jönni fog.

A vonaton véletlenül csak egy utitársam volt. Midőn beszálltam, jó reggelt kívánt, hangja vonzó kellemes, — mely csengésű férfi hang volt.

— Nagysád messze utazik? Kezdé az utazás közben szokásos kérdéssel.

Miután feleltem, — hasonló kérdést tettem fel.

Rövid körútra ment, mint mondá, betegit látogatni.

— Gazdagok? — Eppen nem.

Egyik betegem egy öreg volt honvéd, eddig koldulással tengette életét, most a köszvény ágyhoz szegezte.

széd. 2. Főtitkári jelentés. 3. Pénztári jelentés. 4. Elnök, alelnök, főtitkár, pénztárnok, ügyész válaszlása. 5. 10 választmányi tag és 3 számvizsgáló válaszlása. 6. Költségvetés. Debreczen, 1893. junius 9. V. é. r. t. s. i. Arnold elnök.

Fülszámok Debreczenben. Az elszállásolási bizottság f. hó 16-án pénteken d. u. 5 órakor a városháza nagy tanácsstermében ülést tart, melyre a bizottság t. tagjait pontos és teljes számban megjelenésre bizalommal felkéri: — az elszállásolási bizottság elnöksége. (Külön meghívók nem küldetnek.)

Fegyelmi ügy a kir. itélő táblán. A helybeli kir. itélő tábla tanácsa e hó 17-én fogja tárgyalni Kovácsy Gábor m. szigeti törvényszéki irodatiszt fegyelmi ügyét. A fegyelmi tanács a következőleg alakult meg: Elnök Széll Farkas tanács elnök. Birák: Naményi József, Comanesku Sándor, Dr. Kis Endre, Tar Gyula, jegyző Szép Géza.

Szabadságolások a kir. itélő táblán. A jövő július hó első napjától kezdve kezdetet veszik a kir. itélő táblán a szabadságolások. Julius elsején szabadságra megy a bírói kar. E szabadság idő 8 hétig fog tartani, mely idő alatt a szüneti tanács fog működni a következő tagokkal. Elnök: Szeghő István, birák: Naményi József, Saray Szabó László, Bay Gábor, Garam Jenő, Kovács Antal. A kir. itélő tábla kezelő személyzete felváltva július és augusztus hónap 4—4 heti szabadságidőt fog élvezni.

Kinevezés. Szoboszlai Sándor volt járásbírói aljegyző helyére Tóth Aurél, a debreczeni társadalom kedvelt alakja, törvényszékünk jeles képzettségű joggyakornoka nevezetett ki.

Iskolaszéki ülés. A debreczeni ev. ref. egyház tanácsstermében 1893-ik évi jun. hó 17-ik napján d. u. 3 órakor iskolaszéki ülés tartatik. Tárgy: a nagycsapó utcai leánytanítói állomásra beérkezett pályázatok elbírálása s ajánlás és fontos iskolai ügyek.

Torna-verseny. A debreczeni állami főreáliskola ifjuságának tornaversenyét f. hó 17-én d. u. 5 órakor a nagyerdőn, az új polgári lövőtér szomszédságában, vagy kedvetlen idő esetén a főreáliskola tornatermében fog megtartatni.

Évzáró isteni tisztelet. A debreczeni ev. ref. nagy templomban f. hó 17-ken d. e. 8 órakor, évzáró hálaadó isteni tisztelet tartatik.

Felsült kéregetők. Egész karaván zsidó állott ma a rendőrkapitány előtt, kik közkereseti társaságot alakítva, egyenként kéregetni szándékoztak. — Pedig mindenkinél volt tetemesebb pénzösszeg, sőt egyiknél takarékpénztári könyvet is találtak A banda minden tagját haza tolonczoltatta a rendőrség illetőségi helyére.

A jótékony nőegylet saját arházában fenntartott elemi iskolájának első vizsgája f. hó 17. az szombat d. e. 9 órakor kezdődőleg tartatik meg; melyre ugy az érdeklődő nagy közönséget tisztelettel meghívja az elnökség.

Baromvásár. A kereskedelemügyi miniszter átiratban értesítte Debreczen mező rendőr kapitányát, hogy e hónap 10-kezdve, Egerben minden hónap első hétfőjén — kivéve márczius hót — baromvásár fog tartatni.

Másik betegem szegény mosónő, — hat gyermek anyja, sorvadásban van, kár, hogy későn hívták hozzá.

Harmadik betegem egy az országuton betegem talált három éves fiúcska, meghűlt s himlőben fekszik egy favágónál, kinek a helyadásért én fizetek.

Negyedik betegem egy lovász, kenyer nélkül maradt, mert leeseit a lovaról s eltörte egyik lábát. Volt urasága nem segélyez, azt mondta, miért volt oly ügyetlen.

Ötödik betegem egy kötőfémből élő szegény öreg asszonykának egyetlen öröme, egy kis fehér galamb. Pajkos utczagyerekek gummi puskával összetörték egyik szárnyát.

— Es az orvosszereket, utiköltőseket saját tárczájából fedezi ön?

— Amint vesszük.

— Hogy értem?

— Van egy igen gazdag betegem, aki teljesen egészséges, de módnélkül fel a haláltól. Legfőbb élvezete az evés, ebben nem ismer mértéket, így a következmény sem marad el. Gyakran, majd mindennap rosszul van ehez járul jó adag képzeldés, ilyenkor mint mondja — mindig a haláltól mennt meg, és fizet annyit, hogy őt szegény betegem miatti kiadásaim teljesen fedezze vannak.

Nekem ugy tűnt fel, hogy ez az orvos (nevét nem tudtam) dicsekszik. Ember győletem hangomnak némi gunyos élt kölcsönzött, midőm megjegyztem.

— Mindezt szintén beírja ön a lapba? Mely megdöbbenéssel, mondhatnám, sőtétén tekintett rám.

— Erre nam gondoltam. Felelt röviden és többet egy szót sem szólt, hanem nézte az ablakból a tova tűnő vidéket.

Halvány arca még halványabb lett, kezével végig simitá homlokát s sűrű, de már erősen deresedő haját, szép erőteljes férfi

Középiskolai tisztségben. A középiskola 23-án indulnak Görögországi Gyula egyetemi tanár vezetésével a déli vasut pártjának rendeznek. A tanulmányi bizottságja ez: Indulás 23-án este Budapestről a déli vasut pártjának rendeznek. A tanulmányi bizottságja ez: Indulás 23-án este Budapestről a déli vasut pártjának rendeznek. A tanulmányi bizottságja ez: Indulás 23-án este Budapestről a déli vasut pártjának rendeznek.

Figyelmeztetést. A budai honvédszoborbizottság elelezésének emlékére a bajtársak részére veretett fog meg annyit, a mennyi jelentései alapján szükséges honvédegyetlek f. hó 5-ig értesítve is lettek. Visszatérve figyelmétek tisztelt egyleti elnökség és főlelmszter sem a központi s szoborbizottság e czélra nem rendelkezik, ennem is adhat senkinek, az 4848—49-es honvédegyetlek után kaphatják eziránti értesítéseket folmulhatatlanul megtenni 1893. junius 10. A szobor

Az ipariskola gyarapításához kegyes tak: a szappanos segegyen van irt, Szedlák József talos tétel 5 frt, összesen az összeg átadását előt elismerem kért az ipartanárnál a közzönetet mondok, tisztelettel, hogy adomány 18-ig méltóztatassanak hód Gedeon ip. isk. igazgató.

Elvesztett a pen végig a gyorsáru duplafedelű M. A. jeggy. A megtaláló kellő jutalé elvesztett tárgyat átszolgált tanyáságnál.

Irodába vagy le, mint nevelő alkalmazból való ifju magántanár dolf: Postrestante Debreczenben.

Új honi ipar napunk negyedik évtésére felhívjuk az építőmester urak figyelmét.

Épít Gáspár Imre építben tudaja velem, ilyen sajnálom ezt! Megnuli, egy csipetket melles készütségéből, melyből a finom tonusból, denüt felüzeng, a hol ő kelne ez bizzly. Egy késem állana rosszul, s

alak volt, de e perczbe szott, hogy szinte megkezdő állománál teljes le, s engem csak futó Valami nagyon ítem. Valyon, hogy hárkár, hogy nem kéVegre is mit tart Gondolataimat miMidőn megérkezha kicseréltek volna.

En, ki tegnap es az asztalig menni, ma E két szélsőséget náláság idezte elő.

Volt rá okom. A távoli rokonoklálom után ékszeremritkán figyelmeztettek, vem egyszer megszoritnem rakom magamra. Hanem a kedvesMagammal hoztuban eladtam, a penzt, kert megvételére számház számára jelölt nem akart áldozni, lea városnak, nevezetes bitására telekvásárlás épületeinek vakolatlaskorsó-venet sörccsarn fedelére, aztán a tavmány fele ötvenezer költségeinek fedezésé költségeire (dajkák sósétányt no meg... tés Pogogyi tanácsos nit oszlopai alá a fot alapra nem jut. A t mert felek, hogy ez s

Kezembe adom lelkemet.

Regény egy kötetben. Írta: **Vörösi Jullika** (Folytatás.)

Nost tehát felkelek. Még egy level is jött. Az irás meglepő. Van e vonásokban valami dejes.

Tisztelt Nagysád! Tegnap a véletlen egy uton vezetett benünket (bár többször tenné).

Ön kenyérmorzstát, én buzát vittem az éhező madaraknak. Nem mertem s most se merném haborgatni, ha egy körülmény nem indítta erre. Ön ugyanis elvesztett egy kis papirt, melyen jegyzetek vannak.

Miután utól nem érhetem, távolról követem, lakását nevé meg tudva, itt küldöm a kérdéses lapocskákat.

•Munkásság, emberszeretet, önzetlenség és lemondás.

Ezeket írta ön rá, Valyon ez ad irányt az ön életének, lelkének jelszavai ezek, vagy mást tanulmányozott és jellemezett így? Mennyire vágyódom ezt tudni!

Ha kedve jönne válaszolni, nagy örömet szerezne nekem.

Kérem tegye meg. dr. Baráti.

Elovlastam meg egyszer. Válaszolok.

Nem ismerem őt, de levelem talán szórakozást nyújt egy pillanatra, azon embernek, ki a laphan megjelent munkája után itélve mélyen szokott a tudományokba merülni. Ki tudja, még betegem is tehetek valami hasznosat.

Irok azonnal.

Oh ez a szívdobogás! mily nehezen bír ok eljutni az asztalig...

Tisztelt orvos ur!

Főtitkári jelentés. 3. Pénztári jelentés. 4. Alapszabályok. 5. 10 választmányi tag és 3 számvetési választmányi tag. 6. Köztisztviselők Debreczenben. 7. Y. R. T. S. Arnold elnök.

Fiameleik Debreczenben. Az elnöki bizottság 1. hó 16-án pénteken délután a városi nagy tanácsterembe tartott, melyre a bizottság 3 tagját és a helyi számban megjelenésre bízottakat — az elnöki bizottság elnökét kivéve — meghívta nem küldetnek.

Fegyelmi ügy a kir. itélő tábla felől. A kir. itélő tábla fegyelmi tanácsa 1. hó 10-án tárgyalta Kovács Gábor m. törvényszéki íródatiszti fegyelmi ügyét. A tanács a következőleg alakult meg: elnök: Farkas tanács elnök. Bírák: Nemesi József, Komancsik Sándor, dr. Kis Endre. Jegyző: Szép Géza.

Szabadságolások a kir. itélő tábla felől. A jövő június hó első napjától kezdődően veszik a kir. itélő táblán a szabadságok. Julius eszéjén szabadságra megy a kir. E szabadság idő 8 hétig fog tartani, mely idő alatt a szüneti tanács foglalkozik a következő tagokkal. Elnök: Szeged, bírák: Naményi József, Saray Szabolcs, Bay Gábor, Garam Jenő, Kovács Gábor. A kir. itélő tábla kezelő személyzete felváltásán az augusztus hónap 4-4 heti szabadság fog élvezni.

Kinevezés Szoboszlai Sándor volt tanácsjegyző helyére. Tóth Aurél, a városi társadalom kedvelt alakja, törvényszéki jeles képzettségű joggyakornok a német kir.

Iskolászéki ülés. A debreczeni elemi tanácsteremben 1893-ik évi június 12-én napján 8 óra 30 perces iskolászéki ülés tartott. Tíz a nagyvárosi utcai letelepítésre beérkezett pályázatok elbírására és fontos iskolai ügyek.

Torna-verseny A debreczeni állami iskola ifjúságának tornaversenye június 12-én 8 óra 30 percesen, az új debreczeni szomszédházban, vagy keddenként a főiskola tornatermében megtartani.

Évzáró isteni tisztelet. A debreczeni ref. nagy templomban f. hó 17-én délután, évzáró hálaadó isteni tisztelet tartott.

Felsült kéregetők. Egész karantén alatt ma a rendőrkapitány előtt, a keresetesi társaságok alakítva, egyenként isteni szándékoztak. — Pedig mindenkinél valamennyi pénzösszeg, sőt egyiknél a pénztári könyvet is találtak. A banda egyik tagját biza toloncoltatta a rendőrtisztóság helyére.

A jótékony nőegylet saját árva-otthonát elemi iskolájának első napján f. hó 17. azaz szombaton d. e. 9 órakor kezdődőleg tartott meg; melyre úgy az önkéntes tisztelet, mint általában az önkéntes nagy közönséget tisztelettel meghívja a nőegylet.

Baromvásár. A kereskedelemügyi bizottság általános értesítette Debreczen mezőgazdasági kapitányát, hogy a hónapokézdéig minden hónap első hétfőjén — kivéve június hót — baromvásár fog tartatni.

Másik betegem szegény mosónő, — hat hónapja anyja, sorvadásban van, kár, hogy nem hívják hozzá.

Harminckét betegem egy az országúton betévesztett három éves fiúcska, meghalt a szegény szegények egy fagvonal, kinek a helyét én fizetek.

Negyedik betegem egy lovász, kenyeret nem maradt, mert leest a lovaról s elcsúszott lábát. Volt urasága nem segíeyzi, mondta, miért volt oly ügyetlen.

Hötödik betegem egy kőfogótestből élő szegény asszonykának egyetlen öröme, egy kőfogó galamb. Pajkos utazgatók gummi cipővel összetörték egyik szárnyát.

— És az orvosszereket, utköltéseket is a társaságjából fedezik ön?

— Amint vesszük.

— Hogy ertsem?

— Van egy igen gazdag betegem, aki minden egészséges, de mód nélkül fel a halálra vár, mert a szegények az év, ebben nem ismerkedtek, így a köveket sem ma mindenki után majd mindennapos rosszul van a szegények az egész népesség, ilyenkor mint a szegények — mindig a haláltól mennek meg, és ezt annyit, hogy őt szegény betegem másti kiadásaim teljesen fedezve van.

Nekem egy tűnt fel, hogy ez az orvos nem tudtam diákosznik. Ember gyűlölködő hangonak némi gunyos el kölcsönöztem meggyezem.

— Mirezt színtén beírja ön a lapba? Mely megdöbbenéssel, mondhatnám, sőt megdöbbenéssel.

— Erre nem gondoltam.

Fellett röviden és többit egy szót sem tudtam mondani az ablakból a tova tűnő embernek.

Halvány arca még halványabb lett, kezei pedig simított homlokát s sűrű, de már nem derécsdőt haját, szép erőteljes férfi

*** Középiszkolai tanárok Görögországban.** A középiszkolai tanárok e hónap 23-án indulnak Görögországba dr. Pasteiner Gyula egyetemi tanár vezetésével. A kiránduló tanárok e hónap 22-én ismerkedő estélyt rendeznek. A tanulmányút végleges programja ez: Indulás 23-án esteli 7 óra 45 perckor Budapestről a déli vasút pályaudvarából Triestbe. Innen Brindis és Korfun át Patrasba. Innen kirándulnak Olympiába s folytatják az utat Athenbe. Itt egy hétig marad a társaság, mely idő alatt megnézi Aeginát, Eleusist, Korinthat, Naupliát, Argost, Mykenaut. Athenből Piraeus-on át, hajón Konstantinápolyba utaznak, a honnan négy napi időzés után június 19-én visszautaznak a fővárosba s 21-én érkeznek meg.

*** Figyelmeztetés a budai honvédelem megszerzése tárgyában.** A budai honvédszoborbizottság az ezen szobor leleplezésének emlékére 1848—49-es honvédek részére vevett éremből készíteni fog még annyit, a mennyi a honvédegyletek jelentése alapján szükséges lesz, miről a t. cz. honvédegyletek f. hó 5-éről kelt körlevelében értesítve is lettek. Visszatérve még a körlevelére, figyelmeztetnek tisztelettel a t. cz. honvédegyleti elnökökre és főleg az egyes bajtársak, miszerint sem a központi honvédszobor, sem a szoborbizottság és célra felhasználható pénzzel nem rendelkezik, ennél fogva ingyen érmet nem is adhat senkinek. 2. ezen érmetek csak az 4848—49-es honvédek és csak illetékes egyletek útján kaphatják, 3. az egyletek az eziranti értesítéseket folyó hó 20 és 25 között multhatatlanul megenni sziveskedjenek. Bpest, 1893. június 10. A szoborbizottság elnöke.

*** Az ipariskolai ösztöndíj összeg** gyarapításához kegyes adományokkal járulnak: a szappanos segédek 2 frt, Szalay István ur frt, Szédák József ur 2 frt, az asztalos társulat 5 frt, összesen 10 forinttal. Midőn az összeg átvételét a nyilvántartás előtt elismerem s az adományokért az ipartanodai bizottság nevében hálas köszönetet mondok, tisztelettel kérem a közönséget, hogy adományait és célra folyó hó 18-ig méltóztatassanak hozzám eljuttatni. Dóczy Gedeon ip. isk. igazgató.

*** Elveszett** a vasuti raktártól a treppen végig a gyorsúru feladási pénztárig egy duplafelű M. A. jeggyel ellátott arany óra. A megtaláló kellő jutalomban részesül, ha az elvesztett tárgyat átszolgáltatja a III. ker. kapitányságnál.

*** Irodába** vagy kisebb gyermekek mellé, mint nevelő alkalmazást keres egy jó családból való ifjú magántanuló. Levelek Köry Rudolf: Postrestante Debreczen, kéretnek.

*** Új honi ipar.** A kessai Keramit gyárnak lapunk negyedik oldalán olvasható hirdetésére felhívjuk az építendő közönség és az építőmester urak figyelmét.

Epilog.

Gáspár Imre epilogus hang epekiomlásban tudja velem, hogy ő — kiter. Mily mélyen sajnálom ezt! Meg vágytam volna föle tanulni, egy csipetkét még abból az alapos, széles készletéből, melylyel ő rendelkezik, abból a finom tónushól, mely tagadhatatlan mindenütt felzeng, a hol ő tanyát él. Nálam is elkelne ez bizony. Egy kis francziás már rajtam sem állana rosszul; s tán még hajlítható volna.

alak volt, de e perczben olyan fáradtnak látszott, hogy szinte meglepett, midőn a következő állomásnál teljes ruganyossággal ugrott le, s engem csak futólag üdvözölve kiszállt. Valami nagyon kellemetlen zavart éreztem. Valyon, hogy hívják őt?

Kár, hogy nem kérdeztem. Vegre is mit tartozik rám? Gondolataimat más irányba tereltem. Midőn megérkeztem a fővárosba, mint-ha kicsérreltek volna.

Én, ki tegnap csak vánszorogva birtam az asztalig menni, ma olyan bátran haladtam. E két szélsőséget nálam a nagy foku izgatottság idézte elő.

Volt rá okom. Egyedül álltam a világon. A távoli rokonok erősen számitottak halálom után ékszereimre s boszantásomra nem ritkán figyelmeztettek erre. Tény, hogy ha szíven egyszer megszorít, bizonyos, hogy ezeket nem rakom magamra, hogy siromba vigyem.

Hanem a kedves rokonok se kapják. Magammal hoztam mind és a napolytában eladtam, a pénzt, háromszáz forintot, egy kert megvételére szántam, melyet a város körház számára jelölt teleknek, de megvételére nem akart áldozni, levén az idén sok kiadás a városnak, nevezetesen baromtér megnagyobbitására telekvásárlás, aztán disznó hizlalda épületeinek vakoltatására, no meg a »fityegő korszak« nevű sörcsarnok és városi kuglizda új fedelére, aztán a tavaly elsikkasztott hagyomány fele ötvénezer forintnyi árva alap perkoltségeinek fedezésére, aztán a sétatny fásítási költségeire (dagkák sokasága foglalja el ezt a sétatnyt no meg... ej, nem mondom tovább) és Poggyóli tanácsos mellszobrára, mely gránit oszlopon áll a főtéren stb. tehát körház alapra nem jut. A telket magam veszem meg, mert félek, hogy ez az összeg is elpárologna.

(Folyt. köv.)

nek, Germánia érdes levegője, a Canningek ködhona, hol eddig időztem, nem tettek tán még csont-merevvé. Mily sokat tanulhatnék e fényes elmétől én szegény bornirt paraszt, ha lennél és most produkált művészethez, hogy mint lehet valakit, a semmiért a legbánsóbb gorombasággal letorkolni, s aztán a következők elöl jongleur-i ügyességgel tojások közt hátrafelé — elczigánykerkezni.

Nokérem.

Irodalom és művészet.

A »Vasárnapi Ujság« jun. 11-iki száma számos képpel és egy térképpel jelent meg, a mely az ezredéves kiállítás területét tünteti föl az arra tervezett épületekkel, s részletes ismertető cikket is közöl arról. Továbbá külön kiküldött tudósítói által készített leírás és rajzok közöl József főherczeg látogatásáról a Hortobágyon, képeket az erdélyi közmívelődési egyesület décsi közgyűléséről, a Siófokon újonnan berendezett balatoni fürdő intézetéről és telepről, két új főpap: dr. Rimely Károly az új besztercebányai püspök és dr. Cselka Nándor bpesti érseki helynök eletrajzát és arczképét; költeményeket, elbeszélést képpel és Verne Gyula legújabb regényének folytatását képpel, s ismertető cikkekben és az irodalom és művészet, közintézetek, stb. cz. rendes rovatokon kívül kép- és sakkalányt és számos apróbb közleményt.

Egy pár szó az építendő zsidó templom ügyében.

F. hó 18-ára, vasárnapra rendkívüli közgyűlésre hívja össze a debreczeni zsidó hitközség elnöksége a község önnálló tagjait. — A tárgy rendkívüli fontos, a felhívás a szövazati jogot hangsúlyozza, tehát bizonyára szavazni fognak, illetve szavaztatni fogják a jogosultakat. És mire? Hír szerint a kis-ujtözei zsidó negyedben építendő monumentális zsidó templom költségeinek megállapítására, illetve az új templom említett helyen való felépítésének jóváhagyása és 100,000 frt. kölcsön felvételére.

No hát hát csak szavazzanak a t. hitközség tagjai! Az előjáróság előterjesztése valóban megható s figyelembe veendő! 150,000 frtos templom a kis-ujtözei eldorádban! A költségek igazán minimálisok, az építkezés helye pedig oly jól van megválasztva, hogy az ott emelkedő gyönyörű középület majdan büszkesége leend tulajdonosának, a községnek, tekintve különösen a szomszédágában emelkedő felséges viskókat és az utca rendezettségét, tisztaságát, mely körülmények mind igen jó hatással lehetnek az Isten házáat látogató közönségre ugy, mint a város fejlődésén csodálkozó városi és vidéki közönségre is. Nincs, — még eddig hala az égnek nincs — városunkban egy templom sem, a mely nyílt helyen, kerttől környezve, vagy szabad téren ne volna s ne szolgálja díszere városunknak. Azonban a debreczeni izr. anyahitközség némes előjárósága kegyelméből az új zsidó templom — ugy látszik — a kisujtözei karrák közlül fog kiemelkedni. S lehet az is, hogy veres teglaköb fogják készíteni. Így is jó lesz. Hadd piruljon, ha olyan társaságba jutott!

A böles előjáróság, tudomásunk szerint, immár tömörked pénz költött telekvásárlásra, ingadozva a tervek között, melyek okos fejekből bukkantak elő. Kalkulbelül 4-szer határozottak már »érdemleges« ez ügyben. Egy izben a régi helyen akartak maradni, más izben a szomszéd telket is megvásárolván, hatalmasabb középületet óhajtanak, majd egy Nagy-Várud-utcai szép nagy telek szálta meg vásárlási vágyggyal a szivüket. Adták is a pénzt nyakra-főre! Így aztán tekintélyes telekbirtokossá vált ki magát a község. Hanem náluk nem lévén »három a magyar igazság«, negyedik tervet is kieszeltek s ugy látszik, ezt conservalni is óhajtják a vasárnapi közgyűlésen. Ez a már említett kisujtözei telek, melynek helyi előnyeit újra elősorolni nem tartjuk szükségesnek. Hanem inkább a dolog pénzügyi oldaláról kell még egynehány szót kozczkázatnunk, mert vastagított, szembeötöl betükkel áll az elnökség gyűlést összehívó nyomatványán az előterjesztés egyik kimagasó pontján, mely megszavazásra vár: 100,000 frt kölcsön.

Erre a 100,000 frtra nézve van nekünk még egy kis megjegyzésünk. Hogy nem k és z pénz az a 100,000 frt, mi sem bizonyítja jobban, mint az, hogy utána is van írva, miszerint kölcsön. A kölcsönt azonban — tudvalevő dolog — meg kell fizetni, vagy törleszteni. Nos tehát, a ki tudja, hogy az izr. hitközség nagyfoku kiadásai miatt mennyi bajjal küzdött már a multban, s mennyi bajjal küzd sokszor ma is, bizonyára nagyon is fog e körülményre gondolni s nagyon is fogja felteni a községét a legnehezebb válságtól, talán végronmlástól is.

Itt, hogy a helyzetet valamennyire illusztráljuk, kitérünk egy kevéssé. A napokban jár-tak fel épen a kerületi kapitányságok végrehajtói békes izraelita polgártársaiak, nagy-ridégen végezve rajtuk a végrehajtást holmi »iskolai és községi adók« miatt. Ezek mindmegannyi »hátralekók«, 4—5 éves tartozások, a mint a kapitányságnak a hitközség jelentette. De bizony nem hiába, hogy olyan régiek, amint mondják, többnyire alaptalanok is. Lehet köztük sok valószínű tartozás, de nagy részük nagyon is valószínűtlen. S most számitunk egy kicsit. Ha egy hírközségi tag fizet 20 frt köz-

ségi adót, 8—10 frt iskolai pótlékot s minden egyéb gyermekéért az elemi iskolában 30 frt, tandíjat, kérdjük: nem elég magában véve ez a megterheltetés? kell-e még ehhez holmi alaptalan vagy elavult tartozások miatti executio? kell-e még ehhez 100,000 frtos kölcsön? Utóljára odajutunk, hogy a hitközség tagja jobban meg lesz terhelve, mint az állam polgára.

Am jó! Építsünk új templomot, szavazzunk meg e célra ab in visis 100,000 frtot, vegyünk vállainkra újabb terheket! De ekkor jögnak van, igenis jögnak, mint a város polgárainak is, hogy a templom építése helyét a város emelkedése és szépítése érdekében ne engedjük oly rosszul megválasztani.

Van hitünk és reményünk, hogy a község önnálló polgárainak többsége fennen fogja hangoztatni a vasárnapi közgyűlésen, hogy ha már áldozunk, áldozatunknak legyen értelme is s ha építünk, építsünk olyan helyre, hol a kiemelkedő monumentális templomot büszkén mutathassuk mindenkinek, aki csak látogatni jön városunkat, mint fővárosi hitorsósaink a dohány-utca elején álló renek templomjokat, mely a fővárosnak első rangu díszesül szolgál s melyre ök büszkén mondhatják a köztük megforduló idegeneknek, hogy: »ez a — miénk!«

Egy hitközsége jóvótát szíven viselő hitorsos.

TÖRVÉNYSZÉK.

Pör egy trónörökös ellen. A flandriai gróf, a ki egyuttal a belgak leendő királya, egyik felső-magyarországi birtokát eladta gömőri Havas Dezsőnek, a kire egyszersmind átruházott egy 34.217 franknyi bérleti követelést. Mivel ez a követelés nem folyt be, Havas bepörölte a trónörökösöt. A pör folyamán a fenséges alperes elleniratában azt állította, hogy a követelést kifizette s ennek bizonyításánál csatolta Havas Dezső nyugtáját. A felperes azonban ezt a nyugtatványt hamisnak és valótlannak jeientette ki s a flandriai gróf brüsszeli jószágkormányozójának kínált kábel akarja igazolni, hogy kérdéses nyugtában részletezett összeget ő sohasem kapta meg. A pör a beregszászi törvényszék előtt folyik s mondani sem kell, hogy kimenetele iránt áltáianos az érdeklődés.

Gazdag zsványok. A szegedi csendőrség a napokban egy tolvajsözvetkezetnek jött a nyomára, melynek tagjai egytől-egyig vagyonos parasztgazdák s akadnak köztük olyanok is, akiknek harmincz-negyven ezer forint vagyonuk van. Ezek óta fosztogatta ez a banda a vásárhelyi, delei, makoí, szeged-tápei réti tanyákat s nagyobbra szegény emberek jószágát hajtották el. A banda feje Kiss Péter tekintélyes parasztgazda, akinek magának nagy vagyona van s ráadásul még iskolászéki tag is. A bandának Spolyák János akadt a nyomára s ezen nyomon haladva, a csendőrség tizenegy darab lopott sertést talált az iskolászéki tag óljában, melyeket jórészt nagyon szegény tanyai emberektől hajtott el. Kiss Péter kihallgatása alkalmával rávallott társaira s most a banda tagjai nagyobb része már a csendőrség kezében van. Ed dig tizenölcz kisebb-nagyobb rend ú lopást ismertek be a gazdag zsványok s a házu tatás alkalmával lopott lovakat, sertéseket, egész raktárra való gazdasági eszközöket találtak náluk, melyeket messze határon szedtek össze. A csendőrség folytatja a nyomozást.

Közgazdaság.

Budapesti gabonatözsde. Hivatalos jegyzések június 14-én — Buza ószre 8.34 pénz, 8.36 árú, tavaszra — pénz — árú, Tengeri 1893. máj.—jun.-ra 4.90 pénz, 4.91. Zab tav. 6.11 pénz, 6.13 árú. — Káposztarepce aug.—sept. 15.—pénz, 15.15 árú.

Kőhányai sertésüzlet. A sertéskereskedelmi csarnok jelentése. június 13.

a) Hízott sertés árak: I. Magyar első rendű: 1 Öreg nehéz (páronkint 300—400 kilgron felüli sulyban) 46.—47.— 2. Öreg közép (páronkint 300—400 kilgron sulyban) 46.—47.— 3. Fialtal nehéz (páronkint 326 kilgron felüli sulyban) 49.—50.— 4. Fialtal közép (páronkint 251—320 kilgr, sulyban) 49.—50.— 5. Fialtal könnyű (páronkint 250 kilgrig terjedő sulyban) 48.—49.— II. Magyar szedett: 6. Nehéz (páronkint 280 kilgron felüli sulyban) 46.—47.— 7. Közép (páronkint 220—280 kilgr terjedő sulyban) 46.—47.— III. Szerbiai: 9. Nehéz (páronkint 260 kilgron felüli sulyban) 48.—49.— 10. Közép (páronkint 220—260 kilgr. sulyban) 48.—49.— 11. Könnyű (páronkint 220 kilgrig terjedő sulyban) 47.—48.— Sertés létszám: jun. 12-napiján volt készlet 188,650 darab. A hízott sertés üzletirányzata: változatlan. — Hizlalni való sertés 16.—18.— malacz (11—20 hónapos korban felhajtott) 187.674 drb.

Magyarország buzatermése 1893-ra. A földmívelési m. kir. miniszteriumban, a legutóbb gazdasági tudósítások alapján, Magyarország ez évi buzatermését 28,000,000 métermázsára becsülik. A mult évi becsülés, takarásokról 34,000,000 métermázsára volt. Ez a jelenlegi becsülés persze a buzaárak rohamos emelkedéséért vonja maga után.

Debreczeni piac.
Debreczen, június 15.
Heti vásár.
(Június 13.)

1 mm. Buza	8.80	8.70	8.60
1 mm. Kétszeres	6.80	6.70	6.60
1 mm. Rozs	6.—	5.90	5.70
1 mm. Árpa	5.60	5.50	5.40
1 mm. Zab	6.50	6.40	6.30
1 mm. Tengeri	5.80	5.70	5.60
1 mm. Köles	5.50	—	—
1 mm. Rizs	—	22.00	—
1 mm. Borsó szépségségi	—	20.00	—
1 mm. Lencse	—	22.00	—
1 mm. Bab fehér	—	7.00	—
1 mm. Köles kása	—	11.50	—
1 zsák Burgonya 2.30 frt. mm.	4.60	—	—
100 kiló Szalonna	45.00	47.00	—
100 kiló Háj	48.00	50.—	—

Sertés-vásár.
(június 13.)

Sertés. Felhajtottat 3,000 drb, eladatott 1,506 drb.

Árak: Sovány sertés párja: hat hónapos tól egy évesig 15—25 frtig, egy éves egy és fél évesig 25—35 frtig, 2 évestől feljebb 35—45 frtig. Öreg sovány 45—60 frtig. Kövér sertés kilója 40—44 krajczár.

Irányzat: élénk.

Marha-vásár.
(június 13.)

Marha. Felhajtottat 430 drb, eladatott 326 darab.

Irányzat: lanyha.

Ló-vásár.
(június 13.)

Ló. Felhajtottat 240 drb, eladatott 82 drb

Irányzat: tul lanyha.

Napszámárak.
(június 13.)

A debreczeni napszámárakat következőleg jegyezte fel a vásárbírószék. Egy férfi a gazda kenyeren 90 kr, saját kenyeren 1 frt 30 kr., egy nő a gazda kenyeren 40 kr, a saját kenyeren 70 kr, egy gyermek a gazda kenyeren 35 kr, a saját kenyeren 55 kr.

Szerkesztői üzenet.

Egy jogásznak, helyben. Számtalanszor kijelentettük már, hogy névtelenül beküldött közleményeket figyelembe nem vehetünk. A dolog különben sem való a nagy közönség elé, hanem paraszt téssek Elek Lajos feljegyzés tanár ur elébe terjeszteni, a ki, ha alapos a panasz, bizonyára intézkedni fog, hogy hasonló panaszokra a jövőben ne legyen ok.

L. K. urnak, helyben. A kérdézet már több hét óta beteg. Kérését bizonyára ezért nem teljesítette.

Főszerkesztő: **Szinay Gyula.**
Felelős szerkesztő és lapkiadó: **Kósa Barna.**
Főmunkatárs: **Dr. Bakonyi Samu.**
(Szerkesztőség és kiadóhivatal főtér 1828.)

10133—1893. szám.
tan.

Pályázat

honvédlaktanya és kerületi börtön építésére.

Kolozsvár sz. kir. város a Kolozsvárt állomásozó m. kir. 21-ik honvéd gyalogrezd 3-ik zászlóaljához tartozó legénység, továbbá az ezredirodák és a honvédtartalekosok elhelyezésére egy laktanyát, nemkülömben egy honvédkerületi börtönt és hadbírószéki irodákat szándékozván építtetni, végre pedig a meglevő honvédlaktanyát meg akarván nagyobbitatni, alulírott Tanács e munkák végrehajtására írásbeli versenytárgyalást hirdet s felszólítja az építési vállalkozókat, valamint szakiparosokat, hogy zárt írásbeli ajánlataikat legkésőbb 1893. június hó 26-ának déli 12 órájáig a Tanács iktató-hivatalához adják be.

Kiküldési ár a kidolgozott részletes költségvetési előirányzatban megállapított összes anyag és munkadíj, mégpedig 307.810 frt 80 kr. az ajánlatban ezzel szemben betű- és számjegyekben kifejezendő az a százalék (%), melyet a vállalkozók az összes vállalati árból leengedni hajlandók.

A zártajánlatok alulírott Tanácshoz címelve lepecsételve s a fennebbi összeg 5% ával mint bántópenzzel ellátva adandók be.

A további árlejtési és szerződési föltételek, valamint a tervrajzok és költségvetések a hivatalos órák alatt megtekinthetők Salamon Antal előadó városi tanácsos ur hivatalos irodájában Kolozsvárt (Városház emelet 9. 10. szám.)

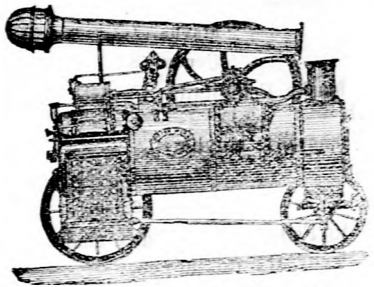
Kolozsvár sz. kir. város Tanácsától 1893. június hó 10-én.

Albach Géza,
polgármester.

(294.) 1—3

MATTONI ERZSÉBET SÓSFÜRDŐJE
 gyógyhely BUDAPESTEN (Budán).
 Idény május 1-től szeptember 30-ig.
 Kiváló gyógyhatással bír.
 női hajókban és altesti hántalmakban.
 Rendelő orvos **Dr. BRUCK J.** (vigadó-ter 1. sz.)
 Egészséges fekvés, jutányos lakások, jó vendéglő.
 Pontos közlekedés a társaskocsikon reggeli 5 ó. kezdve.
 Állomási hely: Ferencz József-ter. régi Lloydépület közelében.
 (241.) 5—10.

KOTZÓ PÁL
 gépészmérnök
 BUDAPEST, üllői-ut 18. sz. a.

Ajánl 2 1/2, 3, 3 1/2, és 4 lóerejű

SZÖGES CSÉPLŐKÉSZLETEKET.
 továbbá 4, 5, 6, 8, 10 és 12 lóerejű

sines gőzcséplőkészleteket,

hosszu szalmatörőkkel, alsó szelelővel és rendkívül nagy felületű rostálók. árpahéjazóval és választó-hengerrel. (156.)

Fa- és szénfűtésű eredeti szalmafutó **GŐZMOZGONYOKAT**

Továbbá **R. GARRETT & SONS** felülmúlhatatlan 40 % tüzelőanyag megtakarító.

COMPOUND gőzmozgonyokat

legjobbik elismert brandfordi számukódó amerikai levelező aratógépeket. Eredeti amerikai szénagyújtó 1 vagy 2 ló befogására alkalmazható kombinált rúdral. Szevítő- és szorító gépeket és mindennemű egyéb kisebb gazdasági gépeket.

Jutányos árak! Kedvező feltételek!

Pérez nélkül

fényes megélhetést biztosíthat magának mindenki!

A pezsgő-limonádé-bombonok Német és Franciaországban már rég napisükküségletet képeznek, csak nálunk voltak eddig ismeretlenek, bárha tettek is velük itt-ott kísérletet, ami azonban csak a pezsgőpor közönséges sürítéséből áll, nem látszott különös haszna és abban is hagyatott.

A pezsgő bombon jelentősége, mint általános szükségleti tárgy, olcsó, kényelmes, egészséges, szomjoltó és üdítő itál, óriási használata egyenesen jótéves főleg: gyárakban, műhelyekben, irodákban, iskolákban, intézetekben, gazdaságban, horházakban, katonaságnak, tengereseknek, kirándulóknak, hajókban családoknak stb. 5-féle tekintetből is és pedig 1 a szomjat jólesően oltja, 2 az egészségesnek használ 3 takarékoságából 4 szesz italok pótlója és 5 kereskedőknek jövedelmező keresetforrása. Pezsgő-limonádé-bombonok értékesítése a kereskedelemben. Hogy e bombonok kelendősége nek nagy jövője van, azt bizonyítja Német- és Franciaországban való nagy fogyasztás, dacára annak, hogy ezen országokban ára legalább két akkora, mint amint árban adja a keleti cukorkáink első gyára Prágában (Königliche Weinberge). — Egy darab bombon ugyanolyan tartalommal, mint a hogy itt készült, Németországban 10 fillér, míg itt csak 2 krajczár és költségkivül, hogy ugy, mint külföldön nemcsak a felfűtött, de az iskolás gyermekek is megszeretik a pezsgő-limonádé-bombonokat csakhamar és azokat mindinkább fogyasztani fogják. E bombonok kaszárnyákban, intézetekben, gyárakban, műhelyekben és kórházakban erős kelendőségnek fognak orvendeni, mert mindig rökön nyújtanak üdítő, friss és jóízű italt, melynek megszerzése más körülmények között nehézségekkel járna.

Mint új iparcikk a pezsgő bombonok a legnagyobb mérvű figyelmet érdemlik: sétaterekre, pályaudvarokra, építésekhez, mulatóhelyekre, népiünnepre, iskolák közelében könnyen lehet bevenni 2 krt egy pohár pezsgő limonádéért, aminek csak egy bombon kell, egy asztal egy korsó, néhány pohár és egy üvegövecske a keverésre és kész a kis, de jó levestforrás. Természetes, hogy jobban kifizeti magát és emeli az üzletet, ha a berendezésnél szép, díszes plakátokat szállít maga a gyár, kis költséget nem kímélünk. Főleg népiünnepelnél lehet hasonló berendezésnél szép eredményt elérni.

A pezsgő-limonádé-bombonokat tehát nemcsak mint ityleneket, de mint italt is több módon lehet értékesíteni, mert mindenütt akadnak vevők és a legkisebb szorgalom és igyekvés bőven fizet.

Ára: A pezsgő-limonádé-bombonok 5 darabonként 10 krajczár árba becsátva.

Aki 1 frtot küld be, mintaküldeményt kap bérmentve egész Ausztria-Magyarországban és Németországban barhova.

ismételadók 30% engedményben részesülnek.

100 csomagnak egyszerre való megrendelésénél bérmentes küldés Ausztria-Magyarország vagy Németország bármely állomására. A pezsgő-limonádé-bombonokat gyártja és küldi, egyedül a:

FABRIK:
 orientalischer Zuckerwaaren,
 PRAG, Königl. Weinberge.

BÉCS, Mariahilferstrasse 35 **Alapított 1845-ben** **DEBRECZEN,** Főter, 1829. szám a. a m. k. posta átellenében.

NEUMANN M.
 bécsi férfi-, fiu- és gyermek ruha-nagykereskedő és gyáros

ajánlja a nyári idényre becses figyelembe vételre a következőket:

férfi öltönyök	8 frt 50 krtól	30 frtig,
fiu öltönyök	6 „ —	20 „
gyermek öltönyök	3 „ —	15 „
férfi felöltők	9 „ —	30 „
fiu felöltők	7 „ —	15 „
gyermek felöltők	5 „ —	12 „

A t. szülők figyelmébe ajánlom gazdagon felszerelt raktáramat gyermek-öltönyökben, mely csak tartós szövetekből jól elkészített különlegességeket tartalmaz.

A legolcsóbb szabott ár mindegyik darabon számokban meg van jelölve, tehát minden t. vevő a kellemetlen alkudozásoktól meg van kímelve s így természetesen biztosítva van arról, hogy az általa vásárolt ruhákért csak oly árt fizetett mely annak minőségével egyenértékű.

Mivel üzletemet ezentul vasárnap d. e. 10 órakor zárni fogom, e végett a vásárló közönség érdekében a üzletet szombaton este 11 óráig nyitva tartom.

Mértékutáni megrendelések pontosan teljesítetnek. (284)

Bécsi aranytinktura!

ÓVÁS! Megint szaporodnak felülmúlhatatlan bécsi aranytinkturám rossz utánzásai, melyek a czikk hitelét rontják. Aki keretek, gyepszobrok, csillároknak stb. házulag mázolására jó, kitűnő szert akar venni, mindenholt

FISCHER aranytinkturáját, mely védjeggyel van ellátva, kérje, vagy forduljon hozzám. Palackok kartonnal és ecsettel 4 30, 60 kr., 1 frt és 2 frt 50 kr. a készítőnél. **Em. Fischer,** Wien, VI., Cumpenderferstrasse 81, sz. kaphatók. (281.) 2—6.

Wasmuth's
TYUKSZEMGYÜRÜ
 az órában.

3—24 óra alatt eltávolít minden tyukszemet. Egy óra ára 60 kr. vidékre 80 kr. be- küldése mellett bérmentve küldetik. Magyarországi főraktár: Budapest, Király-utca 12. **TÖRÖK JÓZSEF** gyógyszerháza. Kapható Debreczenben: **MIHALOVICS, TÓTH** és **MURAKÓZI** nrak gyógyszerházaiban. 251. 8—12

A legrégibb és elismert legkedveltebb savanyúvize Magyarországnak a

SZULINI

Korona-forrás, a legújabb idő óta újdivatú szép erős üvegekben töltetik és küldetik szét. Borral és gyümölcsnedűvel vegyítve — a legmesszebb terjedő kedveltségnek örvendő, amely nemcsak a legjobb üdítő italnak van elősmerve, hanem mint ki- ünő gyógyviz idült gyomor-katarrhus stb. nel legjob- ban ajánlható.

Kolerajárványoknál a szuliniviz legbiztosabb óvó- és gyógy- szernek bizonyult.

Főraktár:
Szabó Zsigmondnál
DEBRECZENBEN.

Kapható minden nagyobb fűszerkereske- (279.) desben és vendéglőben.

Temetkezési intézet!
DANKÓ MIHALY
 dusan berendezett
temetkezési intézete
 DEBRECZENBEN,
 Kossuth-Czegléd-utca 2155. sz. a a gyógyszerházzal szemben.
 Becses tudomására hozom, miszerint: a nagyérdemű közönség elismerő bizalmánál fogva üzletemet fokozatosan oda fejlesztettem, hogy a temet- kezéshez megkivántható
 ércz, fa és mindennemű behuzott, egyszerű és díszes koporsók halotti kellékek, gyászokcsik, legszebb kivitelben, a gyászoló felek igényeihez mért
 elismert tisztességes olcsó árért
 szolgáltatnak ki. Főtörökvesem leend bármily verseny mellett is a szigorú santonsság és figyelem.
 Elvállalok mindennemű temetések rendezését, helyben, mint vidéken. Hullaszállítás minden irányban.
 Ércz, mü és élővirag koszorúk előállítását szalag felírással — vagy a nélkül — a kor kívánalmához mért olcsó árért.
 Kérve a n. é. közönség pártfogó támogatását, hogy a szomorodott felek igényeit továbbra is méltányosan elégíthessem ki.
 Kiváló tisztelettel:
 Debreczen, 1892.
DANKÓ MIHALY.

KASSAI KERAMIT
 új honi ipar.
 A t. cz. vállalkozó és építész uraknak szives figyelmébe ajánljuk az ujonnan létesített és legújabb gépekkel berendezett gyárunkban készült
KERAMIT
 járda és burkoló lemezeinket, melyek kivitelre és minőségre a külföldi gyárt- mányval teljesen versenyképesek.
 Kivánatra mintal-pokat árjegyzékkel, esetleg költségvetéssel szivesen szolgál a gyár igazgatósága. (290.) 2—2.
 a. f. m. építkezési részvénytársulat
TÉGLA- és KERAMIT-GYÁR KASSÁN.

Előzetesi árak:
 helyben, vagy postán küldve:
 Egész évre . . . 10 frt —
 Félévre . . . 5 „ —
 Negyedévre . . . 2 „ 50 —
 Egy órára . . . 1 „ —
 Egyes szám 4 kr.
 A lap szellemi részét illető minden írás, amely a szerkesztőségbe (Főter 1828) bérmentve küldendő.
 Előfizethető helyben:
 Telegr. K. Lajos könyvkereskedő és a kiadóhivatalban. (Főter 1828. alatti.)

„Szeretem ezt a . . .

(K.B.) A legolcsó tartozik a hazának és nem politikai összejó- ketken és társas-lak- szónoklat így végződik. — Annyszor használt- dást önző czélok vagy- takarójául, annyszor minden benső érzés ér- tékét vesztette s nem öszinte nyilatka- koptatott frázisnak te- Az a hang azor Károlyban csendült meg frázis, hanem az ősz- lyása volt. Az uralko- tagja, a honvédség fő- főherczeg ezt válaszó- a főispán üdvözölő be- retem ezt a hazát, annak minden polgárát.

Fejedelmi szava az egész nemzet örv- sul vegye s szívbe- delmi vérből szárm- egyáltalában nem s- tönjenezésre, nyilant- reti ezt a hazát, m- sége van, szereti e- szét s minden polgá- szolgálat mindanny- miként kell a hazát.

József főherczeg az ilyen kijelentés- fenséges czim mell- megszerezte, a debre- biztositotta a felöl, olyan jó magyar en- ő maga. De most, nek saját hazájuk é- ütés a haza számo- fejét, midőn szület- vonják kétségbe nem- éppen a delegáció te- egy magyar mágnás- van, hogy »a magy-

A „DEBRECZE

Kezedebe ad
 Regény eg-
 lta: Vör-
 (Foly-
 Megfejtethetlen
 dott.
 Bántott, hogy gu-
 elragadott s oly ember
 nem érdemelte.
 Masfelől a város,
 levelet az orvostól?
 Aztán a kivilágító
 engem valami végzetts-
 Huszonhét évvel
 sokat a bizonytalan jó-
 vet számot, nem épít
 várait, mert félig med-
 hát inkább számit, mi-
 dástól, azért örízkezik.
 En se vártam m-
 Ha csak önmaga-
 tem, hogy nem volt e-
 nöm.
 De annál inkább
 élményre, mely komo-
 elviselhetővé tegye a
 lenné való létet.
 Neha gondoltam
 dezek.
 De minek, csak
 élelet?
 Rossz kedélyhan-
 későszi ridég napok
 Kísérletet tettem
 vegyülni.